

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator pergaminiarki

(817106)

**Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej
i produkcji papieru**

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator pergaminiarki (817106)

**Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej
i produkcji papieru**

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator pergamiarki (817106)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [905]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie maszyny pergaminiarki i prowadzenie procesu pergaminowania papieru	9
3.3. Kompetencje społeczne.....	11
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	14
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	15
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	15
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	16
7. SŁOWNIK POJĘĆ	17
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	17
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	19

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator pergaminiarki 817106

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Maszynista pergaminiarki.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8171 Pulp and papermaking plant operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertski:

- Grzegorz Henryk Jaworski – Konstans sp. z o.o., Konstancin-Jeziorna.
- Edyta Kozieł – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Antonina Krzysik-Wiśniewska – Ekspert niezależny, Konstancin-Jeziorna.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Dorota Koprowska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Michał Kosior – Powiatowy Urząd Pracy, Radom.
- Piotr Marcinkowski – IP-Kwidzyn sp. z o.o., Kwidzyn.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Honorata Gruszka – Stowarzyszenie Papierników Polskich, Łódź.
- Elżbieta Próchenko – Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT, Siedlce.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator pergaminiarki obsługuje pergaminiarkę do produkcji pergaminu sztucznego kwasowego. Proces ten polega na modyfikacji odpowiedniej wstęgi papieru podłoża do kwasowania za pomocą kwasu siarkowego. W wyniku działania kwasu uzyskuje się pergamin sztuczny kwasowy¹⁰ o wysokim stopniu odporności na przenikanie tłuszczów, tzw. tłuszczoszczelności¹⁶ oraz wodoodporności¹⁹.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator pergaminiarki zakłada zwoje papieru na odwijak⁷ pergaminiarki, przeprowadza wstęgę papieru podłoża do kwasowania przez wszystkie zespoły pergaminiarki, tj.: wanny ze stężonym kwasem siarkowym, wanny myjące, wannę neutralizującą oraz wprowadza wstęgę wytworzonego pergaminu do suszarni cylindrowej¹⁵. Po wysuszeniu wstęga jest nawijana na nawijaku.

Podczas całego procesu pergaminowania⁹ operator pergaminiarki kontroluje i reguluje proces zgodnie z instrukcją technologiczną i stanowiskową. Kontroluje parametry kwasu siarkowego, cieczy myjącej oraz roztworu neutralizującego. Reguluje także pracę suszarni. Obsługuje i zapisuje wskazania aparatury kontrolno-pomiarowej. Po nawinięciu wstęgi pergaminu na nawijaku przemieszcza zwoje do urządzeń wykończających.

Sposoby wykonywania pracy

Operator pergaminiarki wykonuje prace ręcznie lub mechanicznie, z zastosowaniem odpowiednich narzędzi i urządzeń w zależności od wielkości produkcji. Jego praca polega m.in. na:

- organizowaniu stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP, ergonomii oraz ochrony środowiska,
- sprawdzaniu jakości zwojów podłoża przyjmowanego do pergaminowania według instrukcji technologicznej,
- zakładaniu zwojów podłoża do pergaminowania¹¹ na pergaminiarkę i przeprowadzaniu wstęgi między poszczególnymi częściami maszyny pergaminiarki,
- nawijaniu pergaminu na nawijaku i przemieszczaniu zwojów w wyznaczone miejsca,
- sprawdzaniu stanu kwasu i cieczy myjącej oraz przepływu tych cieczy przez układy: kwasowy, myjący i neutralizujący,
- kontrolowaniu parametrów kwasu i ich regulowaniu,
- sprawdzaniu i regulowaniu parametrów pracy suszarni pergaminiarki,
- myciu i konserwowaniu obsługiwanych maszyn,
- obsługiwaniu aparatury kontrolno-pomiarowej oraz prowadzeniu zapisów i ewidencji.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Praca **operatora pergaminiarki** przebiega w hali produkcyjnej, gdzie znajdują się maszyny, na których realizowany jest proces pergaminowania podłoża do kwasowania. Pomieszczenia produkcyjne posiadają oświetlenie dzienne i sztuczne oraz instalacje wentylacyjne i klimatyzacyjne.

Praca operatora pergaminiarki jest wykonywana głównie w pozycji stojącej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator pergaminiarki w działalności zawodowej wykorzystuje m.in:

- maszynę pergaminiarkę,
- narzędzia ślusarskie, takie jak różnego rodzaju klucze, młotki itp.,
- urządzenia do transportu bliskiego, przenoszenia, podnoszenia i podwieszania,
- narzędzia pomiarowe, takie jak termometry, areometry¹, manometry⁵, wakuometry¹⁸ itp.,
- urządzenia kontrolono-pomiarowe¹⁷ np. wilgotnościomierze do pomiaru ciągłego,
- skrobaki stalowe¹³, skrobaki szklane¹⁴,
- pompy, wentylatory, dmuchawy.

Organizacja pracy

Operator pergaminiarki w zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie, może pracować samodzielnie lub w zespole kilkuosobowym pod nadzorem brygadzysty.

Praca w tym zawodzie wykonywana jest najczęściej w systemie trzymianowym, w wymiarze 8 godzin dziennie. Ma charakter rutynowy i jest powtarzalna, co wynika z procesu technologicznego produkcji pergaminu.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator pergaminiarki w trakcie wykonywania pracy narażony jest m.in. na zagrożenia:

- fizyczne (przeciągi, zmienne warunki temperaturowe w poszczególnych sekcjach maszyny pergaminiarki),
- chemiczne (opary i mgły kwasu siarkowego i kwas siarkowy, pyły sody kalcynowanej),
- biologiczne (alergeny, pył papierowy i pyły chemiczne),
- mechaniczne (poślizgnięcia na mokrej powierzchni posadzki hali, skaleczenia podczas wymiany skrobaków szklanych i stalowych, poparzenia kwasem siarkowym),
- ergonomiczne (nadmierny wysiłek podczas ręcznego transportu).

Do występujących w zawodzie chorób można zaliczyć m.in.:

- choroby skóry,
- dolegliwości mięśniowo-szkieletowe,
- choroby układu oddechowego,
- alergie.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **operator pergaminiarki** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność narządów równowagi,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność zmysłu węchu;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- zmysł równowagi,
- powonienie,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- szybki refleks,
- zręczność rąk,
- czucie dotykowe,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- uzdolnienia techniczne,
- rozumowanie logiczne,
- łatwość przechodzenia z jednej czynności na drugą,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- współdziałanie i współpraca w zespole (w grupie),
- zdolność podtrzymywania pozytywnych relacji ze współpracownikami;

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do współdziałania,
- odporność emocjonalna,
- samodzielność,
- samokontrola,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- operatywność i skuteczność,
- dbałość o jakość pracy,
- zainteresowania techniczne.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do podjęcia pracy w zawodzie **operator pergaminiarki** wymagany jest ogólny dobry stan zdrowia, sprawność fizyczna, prawidłowy wzrok i słuch, sprawność zmysłu dotyku i narządów równowagi. Pod

względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich. Nie występują w niej specyficzne obciążenia umysłowe.

Przeciwwskazaniem do podjęcia pracy w zawodzie operatora pergaminiarki są:

- wady wzroku i słuchu niepoddające się korekcji,
- zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- alergie na czynniki chemiczne i pyły,
- zaburzenia czucia,
- choroby układu ruchu (paraliż, niedowłady kończyn),
- epilepsja,
- niektóre choroby psychiczne.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **operator pergaminiarki** wystarczające jest wykształcenie na poziomie szkoły branżowej I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) np. w zawodzie pokrewnym operator urządzeń przemysłu chemicznego.

Pracę mogą podejmować również osoby, które posiadają wykształcenie na poziomie technikum lub branżowej szkoły II stopnia np. w zawodach pokrewnych technik technologii chemicznej oraz technik papiernictwa.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **operator pergaminiarki** ułatwia posiadanie:

- dyplomu/świadectwa potwierdzającego kwalifikacje:
 - AU.08 Obsługa maszyn i urządzeń przemysłu chemicznego, właściwe dla zawodu operator urządzeń przemysłu chemicznego;
 - AU.08 Obsługa maszyn i urządzeń przemysłu chemicznego oraz AU.56 Organizacja i kontrolowanie procesów technologicznych w przemyśle chemicznym, właściwe dla zawodu technik technologii chemicznej;
 - AU.57 Produkcja mas włóknistych i wytworów papierniczych, AU.58 Przetwórstwo wytworów papierniczych, właściwe dla zawodu technik papiernictwa.

Dyplomy/świadectwa są wydawane przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnianiu operatora pergaminiarki są m.in.:

- posiadanie suplementu Europass do dyplomu (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- posiadanie świadectw potwierdzających udział w szkoleniach przy obsłudze maszyny pergaminiarki,
- uprawnienia do obsługi urządzeń transportu bliskiego.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Operator pergaminiarki ma możliwość:

- rozpocząć pracę na stanowisku pomocnika, a następnie wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego awansować na samodzielne stanowisko,
- po nabyciu dalszego doświadczenia zawodowego, kompetencji organizacyjnych i w obszarze kierowania ludźmi – awansować na stanowisko brygadzysty nadzorującego pracę małego zespołu pracowników,
- dalej kształcić się w szkole branżowej II stopnia lub technikum, np. w zawodzie technik technologii chemicznej, technik papiernictwa, a po zdaniu matury kontynuować naukę na uczelni wyższej (np. na kierunkach papiernictwo i poligrafia) i awansować na stanowisko kierownicze,
- doskonalić swoje umiejętności uczestnicząc w branżowych szkoleniach z branży papierniczej,
- rozwijać swoje kompetencje poprzez udział w kształceniu i/lub szkoleniu w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **operator pergaminiarki** nie ma możliwości potwierdzenia kompetencji zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej.

Okręgowe Komisje Egzaminacyjne oferują możliwość potwierdzenia kwalifikacji pełnych w pokrewnych zawodach szkolnych oraz kwalifikacji częściowych:

- AU.08 Obsługa maszyn i urządzeń przemysłu chemicznego (operator urządzeń przemysłu chemicznego),
- AU.57 Produkcja mas włóknistych i wytworów papierniczych, AU.58 Przetwórstwo wytworów papierniczych (technik papiernictwa),
- AU.08 Obsługa maszyn i urządzeń przemysłu chemicznego oraz AU.56 Organizacja i kontrolowanie procesów technologicznych w przemyśle chemicznym (technik technologii chemicznej).

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator pergaminiarki** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik papiernictwa ^s	311601
Technik technologii chemicznej ^s	311603
Operator urządzeń przemysłu chemicznego ^s	813134
Operator kalandrów wyrobów papierowych	817101
Operator maszyny papierniczej	817104
Operator maszyny tekturkowej	817105
Operator urządzeń do impregnowania i powlekania wyrobów papierowych	817108
Operator urządzeń do przygotowywania i dozowania dodatków masowych	817110

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator pergaminiarki** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowanie pergaminiarki do pracy.
- Z2 Obsługiwanie części mokrej maszyny pergaminiarki.
- Z3 Obsługiwanie części suszącej maszyny pergaminiarki.
- Z4 Posługiwanie się aparaturą kontrolno-pomiarową oraz prowadzenie wymaganych zapisów.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie maszyny pergaminiarki i prowadzenie procesu pergaminowania papieru

Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie maszyny pergaminiarki i prowadzenie procesu pergaminowania papieru obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowanie pergaminiarki do pracy	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska w zakresie prowadzenia wstęgi papieru przez poszczególne zespoły maszyny pergaminującej; <u>Dokumentację techniczno-ruchową</u>² pergaminiarki; <u>Karty charakterystyki</u>³ substancji niebezpiecznych stosowanych w procesie pergaminowania; - Budowę oraz zasady działania poszczególnych zespołów maszyny pergaminiarki; - Technologię procesu wytwarzania pergaminu sztucznego kwasowego; - Zasady składowania zwojów gotowego wyrobu pergaminu sztucznego kwasowego; - Zasady uruchamiania i odstawiania poszczególnych zespołów maszyny pergaminiarki, tj. części mokrej i suszącej; - Zasady awaryjnego odstawiania poszczególnych zespołów maszyny pergaminiarki.	- Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., aspektów środowiskowych w zakresie technologii produkcji pergaminu sztucznego kwasowego; - Odczytywać dokumentację techniczno-ruchową maszyny pergaminiarki; - Przestrzegać zasad bezpieczeństwa pracy zawartych w kartach charakterystyki substancji niebezpiecznych stosowanych do procesu pergaminowania; - Przygotowywać pergaminiarkę do pracy zgodnie z instrukcjami obsługi; - Przestrzegać zasad technologii zgodnie z dokumentacją techniczną; - Składować zwoje wyrobów gotowych zgodnie z obowiązującymi zasadami; - Uruchamiać pergaminiarkę oraz odstawiać poszczególne zespoły zgodnie z zasadami uruchamiania i odstawiania; - Przestrzegać zasad awaryjnego odstawiania poszczególnych zespołów pergaminiarki; - Utrzymywać ład i porządek na hali maszyny pergaminiarki.

Z2 Obsługiwanie części mokrej maszyny pergaminiarki	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
Zasady przygotowania stanowiska pracy, konserwacji części mokrej pergaminiarki zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony ppoż. i <u>ochrony środowiska</u>⁶;	Przestrzegać zasad i przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, ochrony ppoż. i ochrony środowiska w zakresie przygotowania stanowiska pracy, konserwacji części mokrej pergaminiarki;

• Podstawowe pojęcia z zakresu technologii pergaminowania; • Dokumentację technologiczną procesu pergaminowania, sposoby sprawdzania i regulowanie parametrów kwasu siarkowego, cieczy myjącej i roztworu neutralizującego¹²; • Zasady regulacji parametrów pracy mokrej części maszyny pergaminiarki; • Zasady przepływu kwasu, cieczy myjącej oraz roztworu neutralizującego; • Zasady procesu pergaminowania podłoża do kwasowania w zespole części mokrej maszyny pergaminiarki.	• Posługiwać się podstawowymi pojęciami w zakresie technologii pergaminowania; • Posługiwać się dokumentacją technologiczną procesu pergaminowania w zakresie sprawdzania i regulowania parametrów kwasu siarkowego, cieczy myjącej i roztworu neutralizującego; • Regulować parametry pracy części mokrej maszyny pergaminiarki; • Regulować przepływ kwasu i cieczy myjącej zgodnie z zasadą przeciwwprądu; • Przygotowywać roztwór neutralizujący; • Rozpoznawać i lokalizować sygnały o nieprawidłowej pracy zespołu części mokrej maszyny pergaminiarki; • Obsługiwać suwnice, wciągarki, dźwigi towarowe itp., zgodnie ze swoimi uprawnieniami.
---	---

Z3 Obsługiwanie części suszącej maszyny pergaminiarki

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady i przepisy BHP i ppoż., ergonomii w zakresie obsługi części suszącej maszyny pergaminiarki; • Budowę i działanie suszarni cylindrowej maszyny pergaminiarki; • Zasady procesu suszenia pergaminu sztucznego kwasowego; • Regulację temperatury na powierzchni poszczególnych cylindrów suszarni; • Zasady pracy i kondycjonowania <u>odzieży maszynowej</u>⁸.	• Przestrzegać zasad i przepisów BHP i ppoż., ergonomii podczas obsługi części suszącej maszyny pergaminiarki; • Obsługiwać suszarnię cylindrową maszyny pergaminiarki zgodnie z zasadami jej działania; • Regulować temperaturę poszczególnych cylindrów suszarni zgodnie z założoną <u>krzywą suszenia</u>⁴; • Regulować naciąg wstęgi pergaminu sztucznego kwasowego w suszarni maszyny pergaminiarki; • Przestrzegać zasad procesu suszenia pergaminu sztucznego kwasowego; • Zakładać i napinać odzież maszynową na cylindry suszarni maszyny pergaminiarki; • Kondycjonować odzież maszynową.

Z4 Posługiwanie się aparaturą kontrolno-pomiarową oraz prowadzenie wymaganych zapisów

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady i przepisy BHP i ppoż., ergonomii podczas stosowania aparatury kontrolno-pomiarowej; • Zasady obsługiwanego różnego rodzaju mierników; • Zasady działania i obsługi aparatury kontrolno-pomiarowej; • Zasady prowadzenia dokumentacji procesu wytwarzania pergaminu.	• Przestrzegać zasad i przepisów BHP i ppoż., ergonomii podczas stosowania aparatury kontrolno-pomiarowej; • Posługiwać się przyrządami kontrolno-pomiarowymi (termometr, areometr, manometr, wakuometr itp.); • Regulować parametry maszyny pergaminiarki na podstawie wskazań mierników będących w oprzyrządowaniu maszyny pergaminiarki; • Zapisywać uzyskane informacje w wymaganych dokumentach.

3.3. Kompetencje społeczne

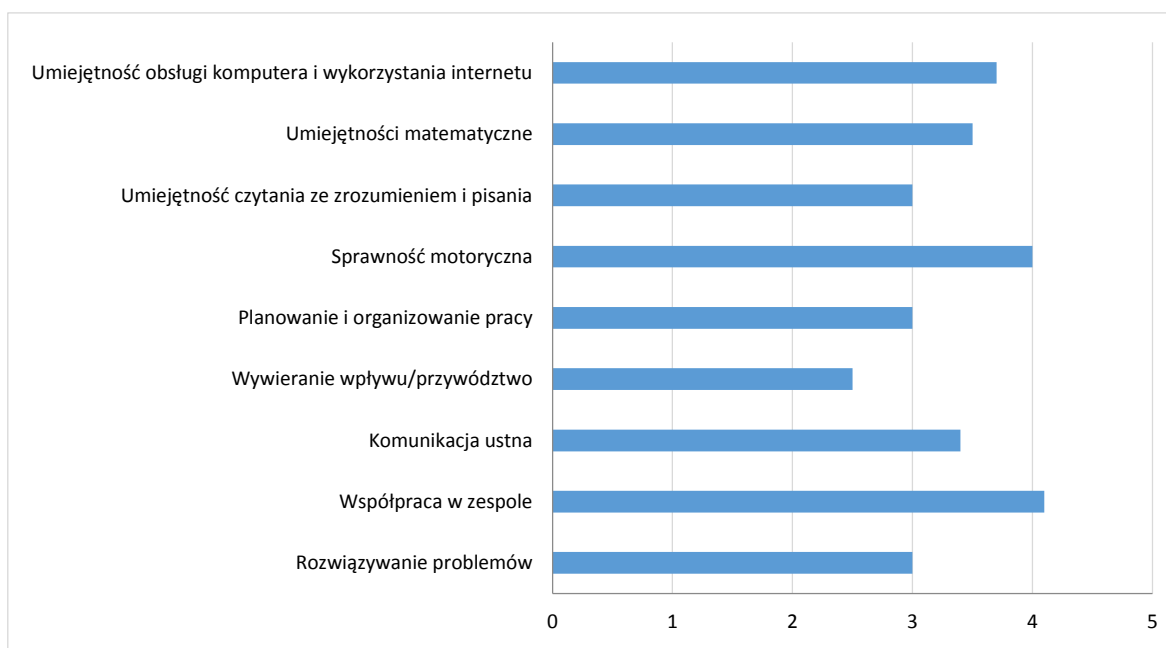
Pracownik w zawodzie **operator pergaminiarki** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań związanych z produkcją pergaminu.
- Wykonywania pracy samodzielnie i podejmowania współpracy w zespole uczestniczącym w procesie technologicznym produkcji pergaminu.
- Prowadzenia samooceny swoich działań związanych z obsługiwaniem urządzeń do wytwarzania pergaminu.
- Podnoszenia kompetencji zawodowych w kontekście zmian organizacyjnych na stanowisku pracy operatora pergaminiarki.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową oraz obowiązującymi przepisami, normami w pracy operatora urządzeń przemysłu papierniczego.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **operator pergaminiarki**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator pergaminiarki**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator pergaminiarki** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Zatrudnienie w zawodzie **operator pergaminiarki** oferują m.in.:

- zakłady produkcji papieru (papiernie),
- zakłady produkcyjne z branży celulozowo-papierniczej, np. wytwórnie papieru, tektury, sznurka, tulei, wyrobów papierniczych, opakowań z papieru i tektury, artykułów toaletowych i sanitarnych itp.

Obecnie (2019 r.) według Barometru zawodów zapotrzebowanie na operatorów urządzeń przemysłu papierniczego jest zrównoważone i kształtuje się na stałym poziomie.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **operator pergaminiarki**.

Kształcenie w zawodzie (szkolnym) pokrewnym operator urządzeń przemysłu chemicznego oferują branżowe szkoły I stopnia, a w przypadku zawodu (szkolnego) pokrewnego technik technologii chemicznej – branżowe szkoły II stopnia oraz technika w zawodzie technik papiernictwa.

Możliwe jest również uczestnictwo w kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w ramach kwalifikacji: AU.08 Obsługa maszyn i urządzeń przemysłu chemicznego, AU.56 Organizacja i kontrolowanie procesów technologicznych w przemyśle chemicznym, AU.57 Produkcja mas włóknistych i wytworów papierniczych, AU.58 Przetwórstwo wytworów papierniczych, które mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikację AU.08, AU.56, AU.57, AU.58 potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

W większości przypadków przedsiębiorstwa specjalizujące się w produkcji papieru same prowadzą szkolenia kandydatów i pracowników w zawodzie **operator pergaminiarki**. Szkolenia dla operatora pergaminiarki organizują m.in.:

- pracodawcy w ramach wewnętrznych szkoleń lub przyuczenia do zawodu (dla kandydatów do pracy i pracowników),
- przedstawiciele producentów maszyn, urządzeń przemysłu papierniczego,
- instytucje szkoleniowe,

- stowarzyszenia i organizacje branżowe, np. Stowarzyszenie Papierników Polskich.

Przykładowa tematyka szkoleń dotyczy:

- nowych rozwiązań technologicznych w przemyśle papierniczym,
- kontrolowania jakości pergaminu sztucznego kwasowego,
- oznakowywania i pakowania gotowych wyrobów papierniczych.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami / zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wybiezstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2019 r.) osób pracujących w zawodzie **operator pergaminiarki** jest zróżnicowane i wynosi najczęściej od 2500 zł do 4000 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód operator pergaminiarki uzależniony jest m.in. od:

- zakresu obowiązków pracownika,
- doświadczenia zawodowego,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- regionu Polski,
- wielkości aglomeracji,
- formy zatrudnienia (umowa o pracę, własna działalność gospodarcza),
- wielkości firmy,
- koniunktury na rynku pracy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator pergaminiarki** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednim aparatem słuchowym,
- z zaburzeniami głosu, mowy (03-L), jeśli umożliwiają skuteczny kontakt interpersonalny i komunikację,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia bez znacznego ograniczenia pola widzenia,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 992, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 143, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1932).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne (Dz. U. Nr 157, poz. 1318).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 29 maja 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji masy celulozowej, papieru i wyrobów z papieru (Dz. U. Nr 64, poz. 651).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

Literatura branżowa:

- Drzewińska E., Rogaczewski, Z.: Technologia celulozy i papieru, cz. 3. Powierzchniowe uszlachetnianie papieru. WSiP, Warszawa 1997.

- Jakucewicz S.: Wstęp do papiernictwa. WPW, Warszawa 2014.
- Michniewicz M., Janiga M., Sokół A., Żubrzak M., Przybyszewska-Witczak E., Kiszczak B., Jarowski P., Bartosiak M.: Najlepsze dostępne techniki (bat) wytyczne dla branży celulozowo-papierniczej. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2005.
- Przybysz K.: Technologia celulozy i papieru.cz.2. Technologia papieru. WSiP, Warszawa 1997.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzawodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Centralna Komisja Egzaminacyjna: <https://cke.gov.pl>
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Strona internetowa www.ciop.pl
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie operator urządzeń przemysłu chemicznego 813134 https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/813134.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie technik technologii chemicznej 311603 https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/311603.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie technik papiernictwa 311601 https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/311601.pdf
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal dotyczący rynku papierniczego: <https://www.rynekpapierniczy.pl>
- Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy: <http://monitorpolski.gov.pl/mp/2019/276/M2019000027601.pdf>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Stowarzyszenie Papierników Polskich: <http://www.spp.pl>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).

Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).

Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Areometr	Urządzenie służące do mierzenia gęstości cieczy, w którym wykorzystuje się siły wyporu, z jaką ciecz działa na zanurzone w niej ciało stałe.	https://www.szkolnictwo.pl/szukaj,Areometr [dostęp: 31.03.2019]

2	Dokumentacja techniczno-ruchowa	Zbiór dokumentów (planów, rysunków, obliczeń technicznych, kosztorysów, harmonogramów, opisów technicznych oraz technologicznych itp.) zawierających dane niezbędne do wyprodukowania określonego wyrobu lub wykonania określonych prac.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://asekor.pl/us%C5%82ugi/dokumentacja-dtr-maszyn [dostęp: 31.03.2019]
3	Karta charakterystyki	Powszechnie przyjęty i skuteczny sposób przekazywania wszystkim użytkownikom wszelkich informacji o stosowanych w Unii Europejskiej substancjach i mieszaninach chemicznych. Dokument ten uzgodniony przez wszystkie kraje Unii Europejskiej składa się z szesnastu sekcji obejmujących wszystkie niezbędne informacje.	https://echa.europa.eu/documents/10162/23036412/sds_pl.pdf [dostęp: 31.03.2019]
4	Krzywa suszenia	Wykres temperatur panujących na powierzchni poszczególnych cylindrów suszących	Przybysz K.: Technologia celulozy i papieru, cz. 2. WSiP, Warszawa 1997
5	Manometr	Przyrząd do pomiaru ciśnienia gazów i cieczy, wyższego od ciśnienia atmosferycznego	https://sjp.pwn.pl/slowniki/manometr.html [dostęp: 31.03.2019]
6	Ochrona środowiska	Całokształt działań zmierzających do naprawienia wyrządzonych szkód lub zapobiegających wyrządzeniu szkód fizycznemu otoczeniu lub zasobom naturalnym, jak też działania zmierzające do zmniejszenia ryzyka wystąpienia takich szkód, bądź zachęcające do efektywnego wykorzystywania zasobów naturalnych	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.ekologia.pl/wiedza/slowniki/leksykon-ekologii-i-ochrony-srodowiska/ochrona-srodowiska [dostęp: 31.03.2019]
7	Odwijak	Urządzenie do odwijania wstęgi papieru z roli.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/45%20-%20rozdz_6.pdf [dostęp: 31.03.2019]
8	Odzież maszynowa	Tkaniny techniczne z włókien wełnianych lub syntetycznych opasujące grupy cylindrów suszących.	Przybysz K.: Technologia celulozy i papieru, cz. 2. WSiP, Warszawa 1997
9	Pergaminowanie	Proces wytwarzania pergaminu sztucznego kwasowego	Przybysz K.: Technologia celulozy i papieru, cz. 2. WSiP, Warszawa 1997
10	Pergamin sztuczny kwasowy	Produkt powstały w wyniku działania stężonego kwasu siarkowego na powierzchnię papieru o szczególnych właściwościach tj. wchłaniania i bardzo dobrych właściwościach wytrzymałościowych. Cechy charakterystyczne pergaminu sztucznego kwasowego to tłuszczoszczelność i wodoodporność oraz brak możliwości rozwłóknienia.	Przybysz T.: Technologia celulozy i papieru, cz. 2. WSiP, Warszawa 1997
11	Podłoże do pergaminowania	Papier wytworzony na maszynie papierniczej posiadający specjalne parametry takie jak chłonność i wysoka wytrzymałość mechaniczna.	Przybysz T.: Technologia celulozy i papieru, cz. 2. WSiP, Warszawa 1997

12	Roztwór neutralizujący	Roztwory neutralizujące są wodnymi roztworami związków chemicznych wchodzącymi w reakcję z kwasem, w wyniku której następuje ich neutralizacja	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slowniki/neutralizowanie.html [dostęp: 31.03.2019]
13	Skrobaki stalowe	Listwy stalowe służące do ciągłego oczyszczania powierzchni cylindrów suszących.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://pl.glosbe.com/pl/pl/skrobaczka [dostęp: 31.03.2019]
14	Skrobaki szklane	Listwy szklane służące do ciągłego zbierania nadmiaru kwasu i cieczy myjącej z powierzchni pergaminowanej wstęgi papieru.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://pl.glosbe.com/pl/pl/skrobaczka [dostęp: 31.03.2019]
15	Suszarnia cylindrowa	Zespół cylindrów suszących zwykle zasilane parą technologiczną.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slowniki/suszarnia.html [dostęp: 31.03.2019]
16	Tłuszczoszczelność	Właściwość pergaminu lub papieru charakteryzująca się częściowym lub całkowitym brakiem przenikania tłuszczów stałych i olejów.	Modrzejewski K., Olszewski J., Rutkowski J.: Metody badawcze w przemyśle celulozowo-papierniczym. WPL, Łódź 1985
17	Urządzenie kontrolno-pomiarowe	Urządzenie służące do wykonywania pomiarów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Przybysz K.: Technologia celulozy i papieru.cz.2. WSiP, Warszawa 1997
18	Wakuometr	Urządzenia, które wskazują ciśnienia względne, ale mniejsze od ciśnienia otoczenia (podciśnienie).	https://www.ebmia.pl/manometry-wakuometry-c-1452_2178_2182.html [dostęp: 31.03.2019]
19	Wodoodporność	Właściwość pergaminu lub papieru charakteryzująca się całkowitą lub częściową odpornością na przenikanie wody.	Modrzejewski K., Olszewski J., Rutkowski J.: Metody badawcze w przemyśle celulozowo-papierniczym. WPL, Łódź 1985

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.